

Dan planete Zemlje- 22. April

Milijarda zelenih dela

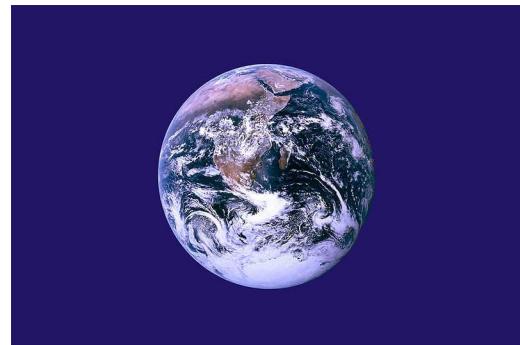

Cilj: Organizovati milijardu ekoloških akcija do samita u Rio de Janeiru, koji će se održati 2012-te godine.

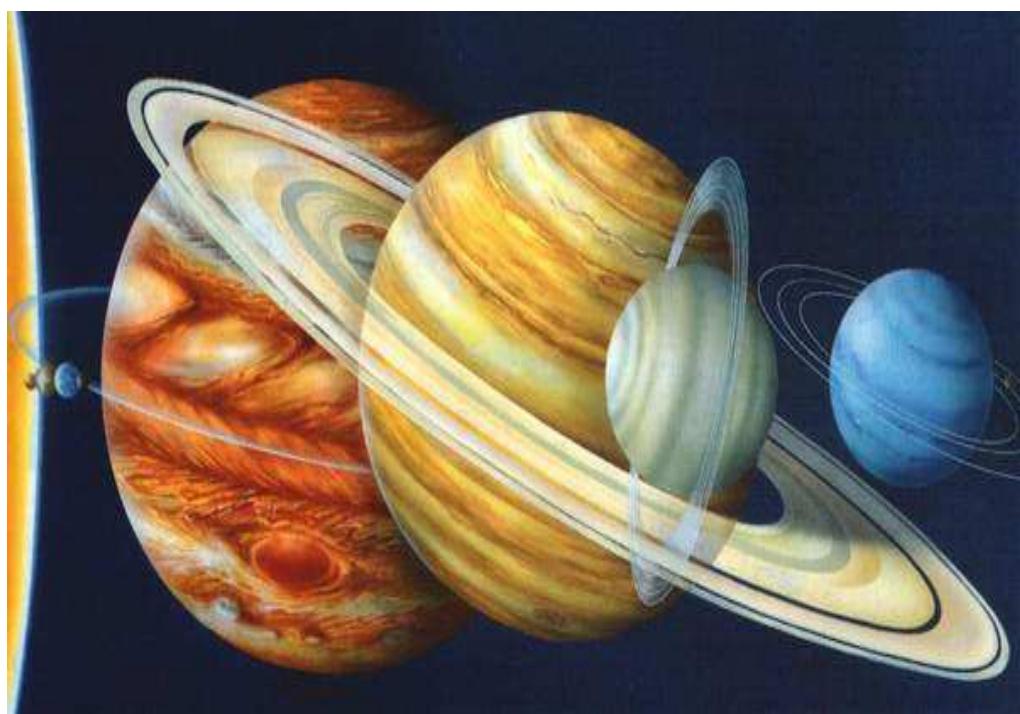
- 22. aprila 1970 su organizovali prvi Dan planete Zemlje u SAD.
- 1989. godine su osnivali Međunarodni centar u čijem radu danas učestvuje više od hiljadu organizacija.
- **Cilj svetskog dana planete Zemlje je da se skrene pažnja na zaštitu životne sredine!**
- U Evropi se od 1990-te godine obeležava Svetski dan planete Zemlje.

Denis Hayes je organizovao
prvi Dan planete Zemlje

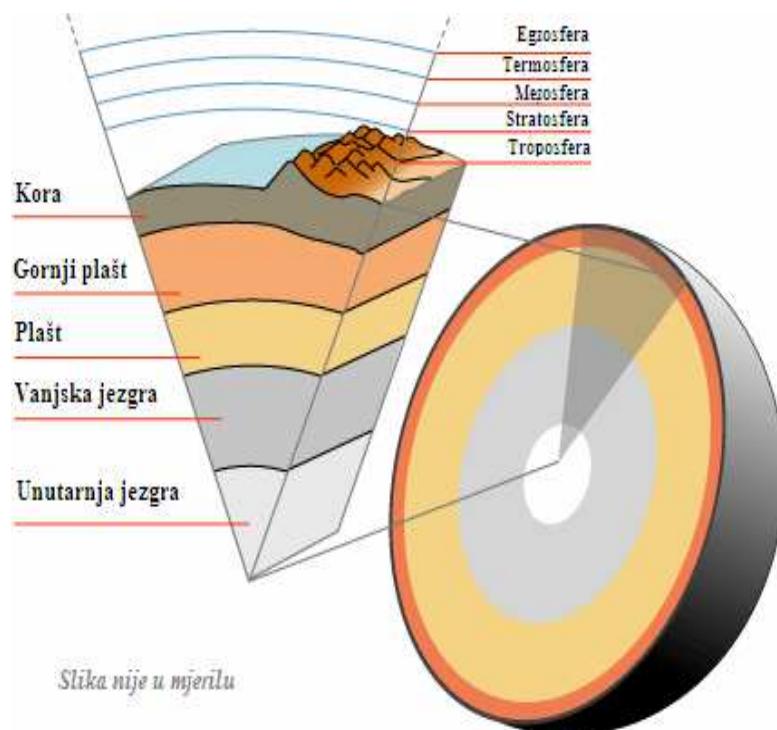
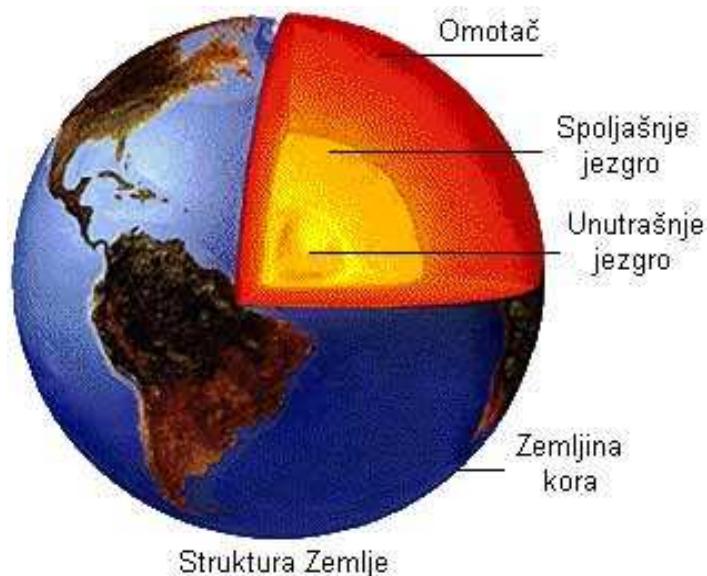
Zastava Dana planete Zemlje

Naša Zemlja je treća „tačka“ sa leve strane.

Podaci o Zemlji

- Treća planeta od Sunca u našem Solarnom sistemu
- Okreće se oko Sunca na eliptičkoj putanji
- Za 365,242 dana napravi pun krug (godinu dana)
- Ima mesec
- Ima vodu na površini i život.

Atmosfera

Sastojci:

78,08 % N₂

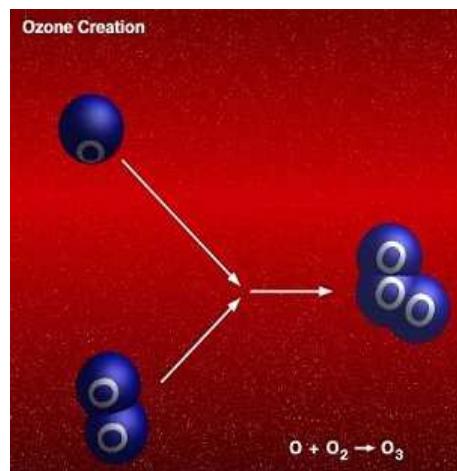
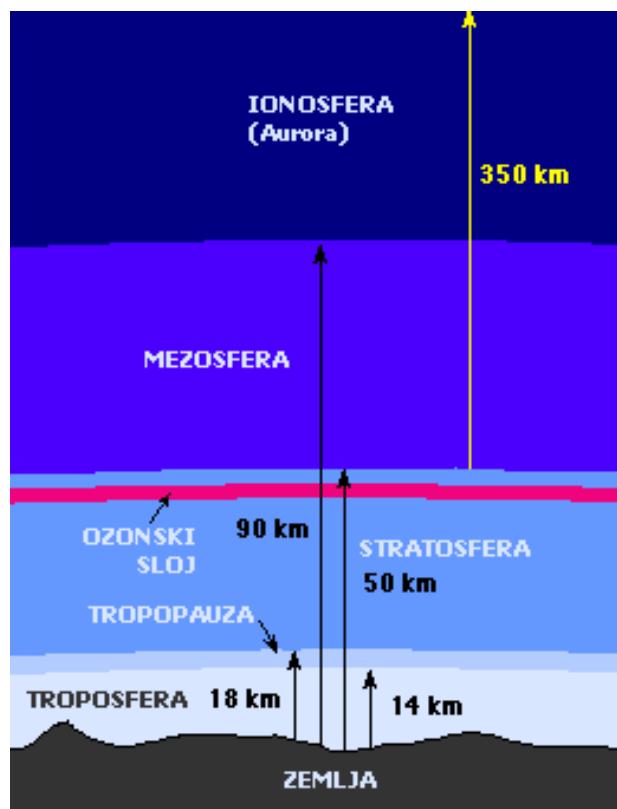
20,94 % O₂

0,93 % Ar

0,038 % CO₂

vodena para (količina se menja sa klimom).

- Prirodni sastojci atmosfere: prašina, polen, prašina vulanskog porekla
- Sastojci, koji dospevaju veštačkim putem u atmosferu: Cl₂, F, Hg, S (industrija i saobraćaj).

Ozon

Prirodno se stvara i razlaže se u stratosferi. Štiti nas od opasnog ultraljubičastog zračenja. 70-tih godina prošlog veka naučnici su zapazili, da aktivnost čoveka poremeti ravnotežu stvaranja i razaranja ozona. 1985-te godine su primetili ozonsku rupu iznad Antarktika.

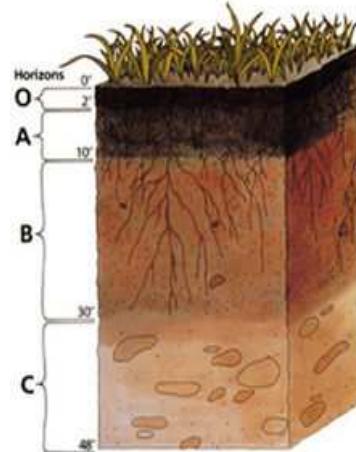
Hidrosfera

Najznačajnije površinske forme hidrosfere su okeani:

- Atlantski ocean
- Indijski ocean
- Tih ocean

Zemljište

- Povezuje živu i neživu prirodu.
- Sastojci: pesak, prašina, glina, humus
- Činioci, koji utiču na stvaranje zemljišta:
  - ❖ Klima (padavine, temperatura, vетар)
  - ❖ Živi organizmi
  - ❖ Uticaj čoveka

Erozija tla

Erozija izazvana vodom

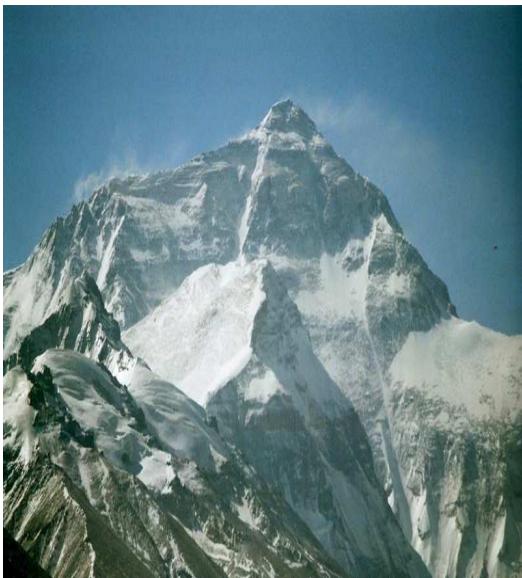

Erozija izazvana vjetrom

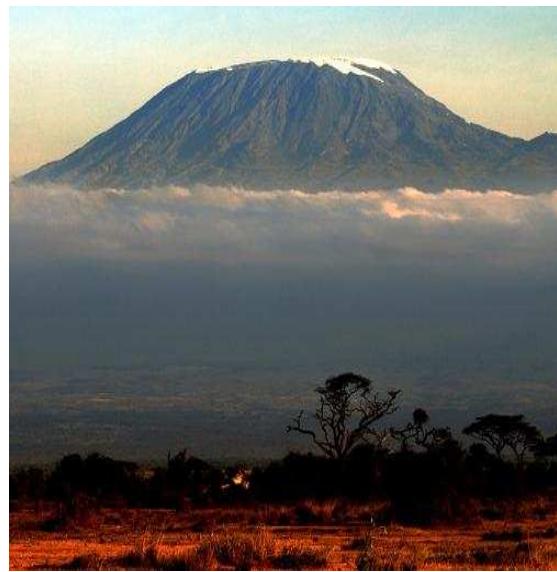

Erozija izazvana talasima

Najviše planine:

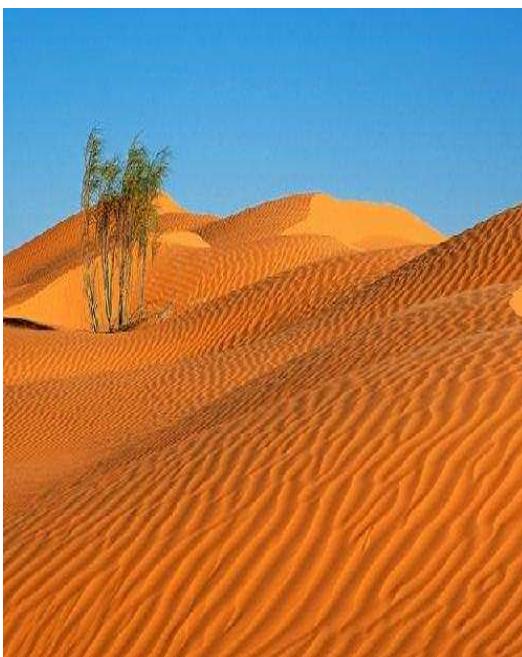

Mont Everest

Kilimandžaro

Najveće pustinje:

Sahara (Severna Afrika)

Gobi (Kina-Mongolija)

Nekoliko primera, što možete već danas učiniti:

- ✓ Koristite javni prevoz, biciklo ili pešačite do posla i škole!
- ✓ Ponesite torbu ili korpu od kuće kada idete u trgovinu!
- ✓ Ugasite svjetla! Nemojte ih ostavljati uključene bez potrebe u prostorijama u kojima ne boravite!
- ✓ Smanjite vodu! Dok perete zube, zatvorite slavinu!
- ✓ Smanjite pritisak kada se umivate, tuširate, perete posuđe!
- ✓ Kupujte ono što je proizvedeno najbliže vašem mestu stanovanja. Za robu koja je blizu proizvedena potrebno je manje goriva da bi se transportovalo do trgovine!
- ✓ Reciklirajte. Sortirajte papir, plastiku i staklo!
- ✓ Kada kupujete imajte na umu da je uvek bolje uzeti veću nego manju ambalažu – za početak, niža je cena!
- ✓ Kada kupujete cipele, kapute i slično, odaberite one od veštačkih materijala, jer kožna i industrija krvna su veliki zagađivači i troše velike količine vode!

Još nekoliko činjenica za razmišljanje:

- Amazonska prašuma se prostire kroz nekoliko zemalja Latinske Amerike
  - Igra ključnu ulogu u apsorpciji ugljendioksida
  - Proizvodi 1/5 kiseonika i
  - Stanište je 1/3 svetskih životinjskih vrsta.
-
- U proteklih 40 godina uništeno je oko 20 % amazonske prašume
  - Do 2030. godine na svetu će ostati samo 10 % tropskih šuma, uz još 10 % u stanju propadanja, dok će 80 % biti nepovratno izgubljeno, zajedno sa stotinama hiljada biljnih i životinjskih vrsta.

Razlozi nestanka šuma:

- Krčenje šuma za potrebe poljoprivrede
- Industrijske aktivnosti
- Požari

Posledice:

Ubrzava se erozija tla- popolave, kliženje zemljišta

Amazonska prašuma:

Zar nije lepa naša Zemlja? A mi je uništavamo!!!